

Věnováno paní Věře Kolkové, díky které se
tohle vše mohlo stát skutečností

Věra Kolková a Části jejího života

Zpracováno jako doplňková práce k projektu Příběhy 20. století

Zlín 2018

Karolína Daňková, Julie Kopečná, Lenka Marečková, Jan Tašner, Kateřina Slovácová

Slova autorů

Toto dílo vypráví o událostech, které paní Věru Kolkovou za život potkaly a nějakým určitým způsobem ovlivnily. Proto se zde setkáme s krátkým shrnutím historie zámku v Černé Hoře a jeho pánech; hraběcí rodině Friessů, dále s užitečnými informacemi o několika členech z Baťovy rodiny, přičemž u některých se dozvíme i informace a zážitky, o kterých se s námi paní Věra Kolková podělila, pak se také dozvíme něco o jezdeckví v minulém století a nakonec objevíme možná neznámá fakta o BŠP - Baťova škola práce.

Doufáme, že toto dílo bude pro mnoho lidí užitečné a něco si z toho odnesou. Samozřejmě si z tohoto vyprávění vezme každý úplně něco jiného, ale my, jako autoři, jsme se shodli na tomto; díky vyprávění paní Věry Kolkové jsme mohli znovu spolu s ní prožít její život a zjistili jsme, že lidé si v těžkých dobách dokázali užívat i vážit i jen maličkostí.

Zámek Černá Hora

Historie majitelů zámku

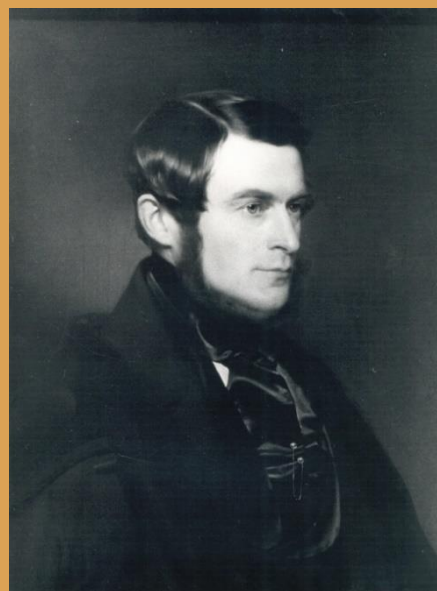
Zámek Černá Hora, který byl původně hrad, byl postaven v letech 1279-1298 Matoušem z Černé Hory. Protože zemřel bez mužského potomka, zámek získal v roce 1305 královský mincmistr Arpád z Florencie. Od téhož roku až do roku 1726 se hodně střídali majitelé tohoto zámku. Mezi nimiž byl nejdéle rod Černoohorských z Boskovic. Jeden z významných představitelů tohoto rodu, byl také Vaněk Černoohorský z Boskovic, který byl proti upálení Jana Huse a byl za husitských válek na straně husitů. Po nich získal hrad rod Lichtenštejnů a poté v roce 1857 koupila zámek Henrietta Pereira-Arnstein, která započala přestavbu hradu na zámek, kterou ale dokončil až její zeť hrabě Mořic Fries z Friessenburgu.

Hraběcí rodina Friesů

Tato jedna z nejbohatších rodin pochází původně z bývalého Rakouského císařství. Vlastnila mnoho pozemků, domů a vil,

hlavně ve Vidni a Vöslau, kde pořádali mnoho bálů. Jeden z nejvýznamnějších členů tohoto rodu byl Moritz von Fries. Miloval a sbíral umění, kvůli kterému měl později dluhy, které musel splácet i jeho syn Moritz II. von Fries. V roce 1836 získali díky sňatku statek Černá Hora. Další významnou osobou byl August Fries von Friesenburg. Díky němu se můžeme dozvědět mnoho informací o této rodině, jelikož sepsal dějiny svého rodu. Jeho syna, který žil na zámku Černá Hora, paní Kolková znala, protože tam jako malá žila se svou rodinou.

Na obrázku se nachází Moritz von Fries, muž, který miloval a sbíral umění, které ho i jeho rodinu později přivedlo do problémů.

Tomáš Baťa

Jak to vše začalo?

Tomáš Baťa se narodil 3. dubna 1876 ve Zlíně a byl nejstarším synem v rodině Baťů. Pracoval už jako náctiletý, ale podnikat začal až v roce 1894 se svým bratrem a sestrou, kdy založili malou obuvnickou firmu, ze které později vybudoval obuvnické impérium známé po celém světě. Dokázal se vyšplhat na světovou špičku jen díky svým originálním metodám výroby, obchodu a úžasnému systému motivace svých pracovníků. Také vytvořil obrovský komplex výroby, obchodu, dopravy, služeb a financí, byl jedním z největších podnikatelů té doby u nás.

Osoba tisíce nápadů

Tomáš Baťa byl velmi moudrý člověk a své nápady čerpal nejen z každodenního života, ale také ze zemí, které navštívil. Díky tomu se rozvíjela jeho firma, ale také i samotný Zlín.

Až do roku 1919 se Baťa věnoval hlavně domácímu obchodě, ale poté se začal zaměřovat i na zahraničí. Od té doby firma jen rozkvétala, až v roce 1928 ovládal Baťa více než polovinu exportu z Československa.

Čas nastal

V roce 1932 se udála taková nepřízeň osudu, kdy Tomáš Baťa tragicky zemřel po pádu letadla u továrny na Bahňáku. Dá se říci, že do té doby Tomáš Baťa úspěšně unikl smrti. Poprvé ji unikl v roce 1911 u Malenovic, kdy se jeho auto srazilo s povozem. Od té doby má Tomáš onu hlubokou jizvu na čele. Po druhé v roce 1917 – v té době teprve začínal podnikat a vše dělal sám –, kdy ho málem usmrtily křečové žíly, které si způsobil neustálým nošením nůší, které byly plné kůží.

Jan Antonín Baťa

Kdo to byl?

Jan Antonín Baťa se narodil 17. března 1898. Jeho rodné jméno bylo Jan Karel, ale to si změnil na památku svého otce na Jan Antonín. Když mu bylo trochu přes dvacet let, seznámil se v Londýně se svou budoucí ženou Marií Gerbecovou. Po smrti Tomáše Bati se stal jediným majitelem společnosti Baťa ve Zlíně. Za jeho éry se Zlín stává také městem umění, zvyšuje se zde počet zahraničních poboček a začíná velmi prosperovat. V letech 1934-1938 vybudoval Baťův kanál. V rámci rozvoje společnosti uskutečnil cestu kolem světa, na které získal zkušenosti a potkal mnoho nových lidí.

Kdo byl **doopravdy**?

Při rozhovoru s paní Věrou Kolkovou také padla řeč o Janu Antonínovi Baťovi. Některé věci, které nám řekla, jsme už věděli,

jiné byly pro nás novinkou. Zde jsou ty nejzajímavější:

„S Antonínem Baťou jsem se znala dobře, protože jsem měla kamarádku Editu Baťovou. A pro mě byl pan Baťa tatínek mé kamarádky Edity. Hodně krát jsme si u nich hrály a on nás často pozoroval a byl na nás velice hodný. Nosil nám bonbóny, které jsme cumlaly celé odpoledne. Když třeba vidět, že jsme moc uhoněni, tak nás napomínal a vždycky volal jejich kuchařku a říkal: Běžte těch děckám dát nějaký čaj nebo vodu. Vždyť jsou uhoněni, určitě mají žízeň.“

„Protože děti byly pořád ve škole a on neustále Zlín budoval, neustále něco stavěl, tak on, aby ty jeho děti poznaly, jak ten Zlín vypadá, koupil kočár, zapřahal koně, naložil nás a vozil nás po Zlíně a ukazoval nám, jak Zlín roste, jak buduje Zlín a jak je Zlín krásný. Takže on se nám velice, velice moc věnoval a můžu říct, že paní Baťové také hodně pomáhal, když tady byla ještě před válkou.“

Marie Baťová

Mimořádná žena

Marie Baťová, rozená Menčíková, se narodila 22. června 1893. Dostalo se jí výborného vzdělání, jak ve Vídni, tak v Brně. Uměla hrát na piano, zajímala se o umění a byla jazykově nadaná. Uměla německy, francouzsky, anglicky a samozřejmě česky. S Tomášem Baťou se seznámila ve svých necelých devatenácti letech na plese ve Vídni. Prvního syna Tomáše přivedla na svět 14. září 1914. Ale v roce 1932 ve svých 39 letech ovdověla. Její syn odjel do Ameriky, kde také zůstal, ale i tak ho paní Baťová jezdívávala navštěvovat.

První dáma?

Pro paní Věru Kolkovou byla paní Baťová mimořádná žena a svůj obdiv a úctu k ní se nebála ukázat.

„V roce 1939 odjel Jan Baťa i s dětmi do Ameriky, ale vrátila se paní Baťová. Čili já jsem zase chodila k paní Baťové jako dříve. Zнала jsem ji, takže můžu říct, že měla velký vliv na moji výchovu, protože ona projezdila hodně svět, všude navštěvovala galerie a ona mě přivedla k tomu, že jsem strašně toužila cestovat po světě a poznávat galerie. Paní Baťová byla také přísná paní. V knížce, kterou napsal pan Hajný, píše o paní Baťové jako o první dámě, ale já protestuji, protože první dáma byla sice Marie Menčíková, ale také paní Marie Gerbecová, obě byly stejně vzdělané, žili v cizině, takže já si myslím, že obě tyto ženy byly stejné. A jak nějakou dobu kolovaly všelijaké fámy, že se nemá s Janem Baťou ráda, tak to není pravda! Byla to úžasná dáma, která mě dokonce naučila ruční práce.“

Baťova škola práce

BŠP? Co je to?

Tomáš Baťa se rozhodl založit vlastní školu, protože v podstatě chtěl vychovat své vlastní zaměstnance a to, co děti učily na státních školách, bylo pro něj nedostatečné, proto 15. září 1925 byl zahájen provoz baťovy školy práce. Původně byla škola určena jen pro mladé muže, ale v roce 1929 byla otevřena i pro dívky. Během chvíle se škola stala populární a z původních 80 studentů se stalo 1 500 a více. A co bylo vlastně tak výjimečné na této škole? Za prvé, styl výchovy na internátu, kde striktně dodržovali pravidla. Za druhé, rodiče nesměli za celou dobu studia své dítě finančně podporovat, protože si student sám vydělal. A jako poslední je způsob učení. Přes den studenti pracovali a učit se šli až odpoledne. Povinných předmětů měli studenti pět: účetnictví, obchodní korespondence, kreslení, němčinu a angličtinu.

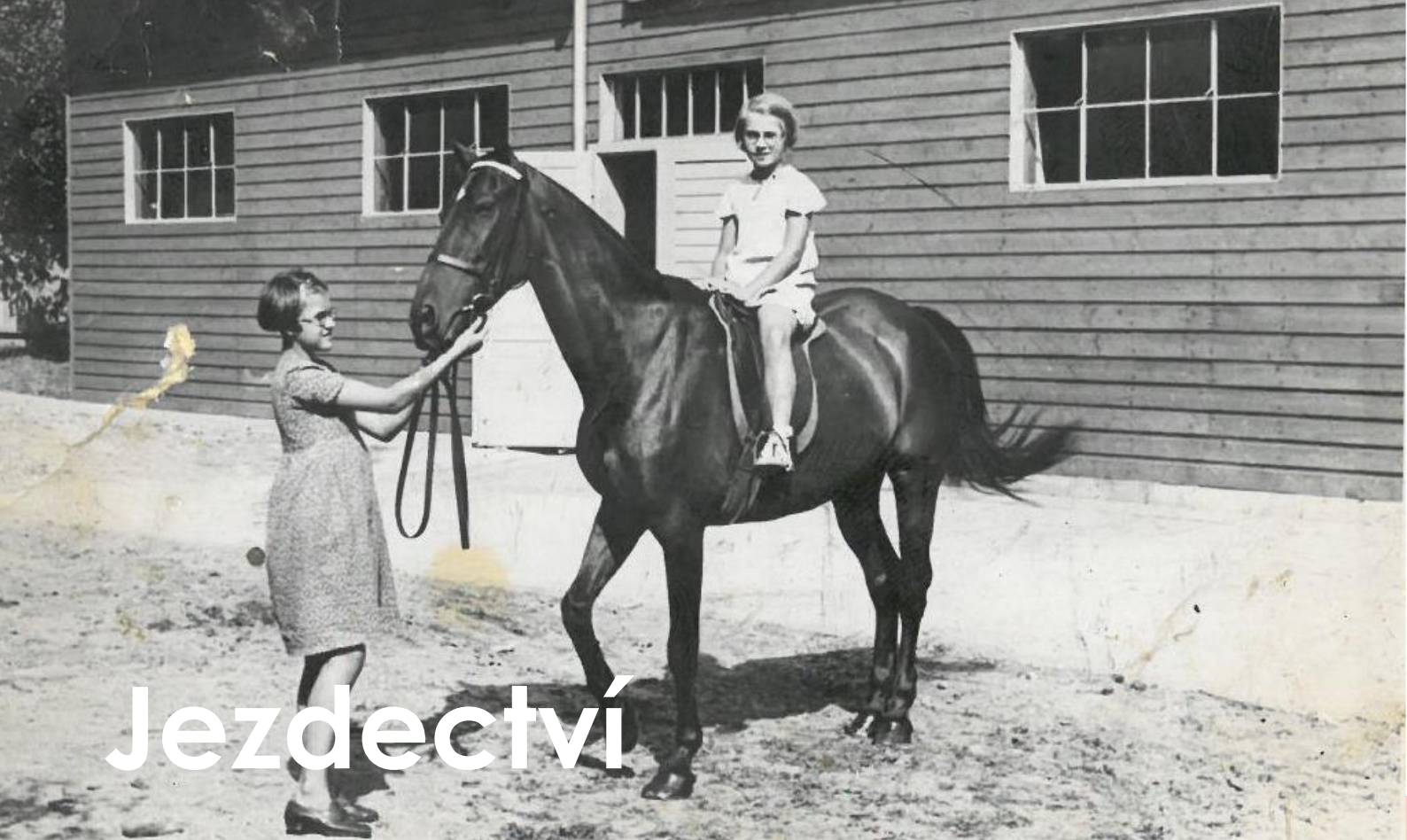
Absolventka BŠP

Paní Věra Kolková je absolventkou BŠP a podělila se s námi o pár svých vzpomínek, které má z této doby.

„Když jsem byla přijata do Baťovi školy práce, tak jsem musela bydlet na internátě, protože jsem musela prodělat také internátní výchovu. Takže jsem se přestěhovala na internát, a tam jsem žila s tou mládeží, a uvědomte si, že rok 1942 byla válka, doba válečná, takže se vše měnilo. A Baťovi už tady nebyli! Ta moje kamarádka tady už nebyla!“

„Ale i když v době války bylo vše omezeno, tak i přesto bylo ve Zlíně mládeže dost. A to víte, že mladí lidé jsou sobečtí a rádi se bavili, takže válka neválka, sportovali jsme a kromě toho jsme také dospívali, takže jsme začali tančit.“

Jezdectví

Začátek jezdeckví

V době Rakousko-Uherska byly Pardubice sídlem vojenské jezdecké posádky. A v roce 1815 byl postaven první hřebčín na našem území a to v Nemošicích. Ale jako počátek jezdeckého sportu u nás se datuje k roku 1891 k jezdeckému spolku pražského Sokola. Hlavním přínosem spolku Sokola bylo zavedení jednotné tréninkové metodiky. Za první republiky, 20. ledna 1919, byla založena v Pardubicích Ústřední ekvitační škola jízdy. Pár let poté vznikla Československá jezdecká společnost, která uspořádala mnoho místních závodů a od roku 1927 se stal členem mezinárodní jezdecké federace – FEI.

Dětství s koňmi

K dětství paní Věra neodmyslitelně patří koně., protože se o ně staral její tatínek, a proto má v dětství krásné vzpomínky.

„Protože doma, na jízdárně, tam jsme měli spoustu koní, chodilo tam soustu lidí, těch mladých lidí, těch hochů z Baťovské školy, a protože byla také ta válka a nedostatek potravin, tak při té jízdárně, při těch koních, jsme chovali králíky, nějakou drůbež, takže jsme se pohybovali pořád venku, kolem těch koníků. A jelikož k nám pořád chodili ti mladí hoši, tak u nás bylo pořád rušno.“

Poděkování

Hned na začátek bychom určitě chtěli poděkovat paní Věře Kolkové. Díky jejímu nenapodobitelnému a jedinečnému vypravování, která ji vlastně přivedlo až k nám a vytvořilo dílo, na které se jen tak nezapomene. A my, jako skupina, jsme ji měli možnost poznat a za to jí nesmírně děkujeme.

Další velké poděkování patří naší paní učitelce Michaelce Varaďové a paní koordinátorce, paní Jitce Andrýsové. Tyto dvě ženy nás podporovaly ve všem, co se zdálo uskutečnitelné, a dávaly nám věcné rady k nezaplacení. Díky nim jsme dokázali udělat ten velký krok vpřed a jsme za to neskonale vděční.

Následující díky patří Rádiu Zlín, který nám pomohlo vytvořit smysluplnou a dokonce i krásnou nahrávku.

A na závěr chceme vzdát velké díky samotnému Post Bellum, které toto vše vymyslelo a umožnilo nám se toho všeho zúčastnit a poznávat naši historii nejen ze školních lavic.

